

En cyste til besvær

Det er over 20 000 leger i yrkesaktiv alder i Norge. For ti år siden var tallet 14 000. Hvor er alle legene blitt av? I en personlig beretning (s. 1669) i dette nummeret undrer kollega Otto Inge Molvær seg på om han har funnet en forklaring. Det tok ham to år og 11 leger å få diagnostisert og behandlet en tumor på høyre langfinger. «Dette må vere eit strålande døme på ineffektivitet i eit overadministrert helsevesen,» skriver han. Historien kan leses på flere måter. Har Molvær vært spesielt uheldig eller er beretningen symptomatisk for norsk helsevesen? Uansett er opplevelsen verdt å reflektere over, også for alle medisinstudenter som nå går i gang med et nytt studieår.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Tidsskrift for Den norske legeforening

Legenes hus
Akersgata 2
Postboks 1152 Sentrum
0107 Oslo

Redaktør
Charlotte Haug

Medisinske redaktører
Are Brean
Michael Bretthauer
Odd Terje Brustugun
Trine B. Haugen
Åslaug Helland
Erlend Hem
Geir Jacobsen
Anne Kveim Lie
Siri Lunde
Mette Sagsveen
Preben Aavitsland

Redaksjonskomité
Guri Rørtveit (leder)
Lill-Tove Rasmussen Busund
Ola Dale
Karl Otto Nakken
Geir Riise
Baard-Christian Schem
Annetine Staff
Marte Walstad

Faste medarbeidere
Anne Forus
Anne Langdalen
Guttorm Raknes
Oda Riska
Jan Didrik Schjøtt
Kari Skinningsrud
Olav Spigset
Kari Tveito
Marit Tveito
Leiv Otto Watne
Ragnhild Ørstavik

Sentralbord 23 10 90 00
Redaksjon 23 10 90 50
Telefaks 23 10 90 40
www.tidsskriftet.no

tidsskriftet@legeforeningen.no
nettredaksjonen@legeforeningen.no
annonser@legeforeningen.no

Redaksjonssjef
Anne Ringnes

Produksjonssjef
Berit Seljebotn

Manuskriptredaktører
Åslaug Flo
Marit Fjellhaug Nylund
Raida Ødegaard

Bilderedaktør
Anne Gitte Hertzberg

Redaksjonssekretærer
Jorunn B. Kvarme
Gunn Marit Seberg
Liv Thier

Nettredaksjonen
Nettredaktør Stine Bjerkestrand
Kari Ekelund
Eline Feiring
Ine E. Furulund
Gro Rabben
Tengel Sandtrø
Stein Runar Østigaard
Anne Aaby

Prosjektutvikler
Frauke Becher

Markedsseksjonen
Markedssjef Ellen Bye Knutsen
Anne-Britt Dahl
Karin Wallin
Mira Østbye

Illustrasjon Stein Løken

Forskning, fristelser og fusk

Legen som utfører tryllekunstner brukes som illustrasjon på fusk i forskning. Er det en «fair» sammenlikning? Tryllekunstneren bedrar oss og vi jubler over med hvilken eleganse. Fusk derimot er tragisk og må få konsekvenser for dem som står bak. Sudbø mistet doktorgraden.

For noen er det fristende å fuske. Suksess i forskning gir økt status hvis du ikke blir oppdaget. Du stiger i gradene, det følger makt med og du er ettertraktet på den internasjonale arena. Og risikoen for å bli oppdaget er ikke stor. Av Medlines 16 millioner siteringer er bare ca. 700 artikler trukket tilbake pga. fusk. Men hvilke tiltak skal settes inn, hvordan skal resepten skrives? I debatten som fulgte Sudbø-avsløringen mente mange at fusket burde vært oppdaget før, og at flere medforfattere burde vært dømt strengere. Er det noe vi kan lære av kommisjonens rapport og referatet fra konferansen som ble holdt i sakens kjølvann, er det at fusk i forskning pågår kontinuerlig, blir sjelden oppdaget eller i hvert fall erkjent, og det beste vi kan gjøre er å forsøke å redusere omfanget. Det er naivt å tro at fusk kan forhindres gjennom rigorøse kontrollbestemmelser. Disse vil først og fremst ramme hardt arbeidende forskere som allerede reproducerer og kvalitetssikrer sine forsøksresultater før de publiseres. Fusk er alt fra å «glemme» resultater som ikke passer med resten av forsøksserien, til å fabrikere hele materialet. Fusk er å plagiere andre eller stjele andres ideer, f. eks. gjennom fagfellevurdering. Det er bare de store skandalene med høyprofilerte forskere som når offentligheten.

Blir det verre? Ja, risikoen er stor hvis ikke det forebyggende arbeid trappes opp på en klok måte, med kontinuerlig sideblikk til at det ikke må bli for besværlig å få forskning publisert.

Stein A. Evensen
s.a.evensen@medisin.uio.no
Universitetet i Oslo

På side 1658–9 kan du lese kronikken *Juks med studier av postoperative smerter* av Johan Ræder